

UCHWAŁA Nr SO.5/4012/93/2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 14 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Kłodawy sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Kłodawa za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r. w osobach:

Przewodnicząca: Zofia Ligocka

Członkowie: Anna Krzymińska

Aleksandra Marszałek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Kłodawy sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną z uwagą wyrażoną w pkt I ppkt 5 uzasadnienia

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Kłodawa za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Gminy przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2025 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2024 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej wraz ze zmianami do niej, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej i jej zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2024 roku.

Skład Orzekający stwierdził co następuje :

I.1.Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że w roku 2024:

- dochody wykonano w wysokości 93.121.247,33 zł, co stanowi 94,27% planu, w tym dochody bieżące w wysokości 78.197.052,67 zł (93,59% planu) i dochody majątkowe w wysokości 14.924.194,66 zł (98,06% planu),
- wydatki wykonano w wysokości 98.814.307,16 zł, co stanowi 88,88% planu, w tym wydatki bieżące w wysokości 70.880.691,35 zł (87,47% planu) i wydatki majątkowe w wysokości 27.933.615,81 zł (92,65% planu),
- przychody zrealizowano w kwocie 12.350.604,97 zł, z tego: przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 10.725.856,00 zł (§ 952), przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 930.470,64 zł (§ 950), przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 694.278,33 zł.
- rozchody wykonano w kwocie 740.551,68 zł, co stanowi 100% kwoty zaplanowanej w budżecie i są to rozchody na spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek na rynku krajowym (§ 992) w kwocie 485.551,68 oraz przelewy na rachunki lokat (§ 994) w kwocie 255.000,00 zł.

Budżet 2024 roku zamknął się deficytem w kwocie 5.693.059,83 zł, przy planowanym w deficycie budżetu w kwocie 12.399.199,08 zł. Wynik operacyjny wykonania budżetu 2024 roku, stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 7.316.361,32 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ustawy o finansach publicznych, a sytuacja finansowa gminy jest stabilna.

2. Na dzień 31 grudnia 2024 roku zadłużenie Gminy wyniosło 16.871.727,73 zł (18,12% zrealizowanych dochodów budżetu), z tego 16.290.319,220 zł to dług z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, natomiast 581.408,53 zł to kwota z tytułu zobowiązań wymagalnych. Wysokość zadłużenia potwierdza sprawozdanie Rb-Z.

W części opisowej sprawozdania Burmistrz poinformował, iż „*Zobowiązania wymagalne (sprawozdanie Rb-Z) wystąpiły w zakładzie budżetowym Zarząd Budynków i Usług Komunalnych w Kłodawie oraz w Urzędzie Miasta i Gminy w Kłodawie w wys. 581 408,53 zł.*”. W odniesieniu zobowiązań wymagalnych w zakładzie budżetowym wskazano, iż brak środków na pokrycie zobowiązań wynika przede wszystkim z nieuregulowanych należności od mieszkańców lokali mieszkalnych i użytkowych. W związku z zadłużeniem zakład prowadzi windykację należności poprzez kierowanie do najemców lokali wezwań do zapłaty, a także skierował do sądu 15 pozwów o zapłatę i rozpoczął procedurę egzekucyjną wobec 3 dłużników. Na podstawie analizy sprawozdań Rb-28S i Rb-30 Skład Orzekający ustalił, że równowartość kwoty zobowiązań wymagalnych wynikających ze sprawozdania Rb-Z, tj. wysokości 581.408,53 zł została wykazana w całości w sprawozdaniu Rb-30, a zatem stanowi zobowiązanie wymagalne zakładu budżetowego, natomiast w sprawozdaniu Rb-28S nie wykazano zobowiązań wymagalnych, co oznacza, iż Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie nie posiada zobowiązań wymagalnych lub sprawozdanie zostało złożone niezgodnie ze stanem faktycznym.

3. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) i zaprezentowano w układzie: plan, wykonanie i procent realizacji. Sprawozdanie obejmuje również zestawienie dochodów jednostek oświatowych gromadzonych na wyodrębnionym rachunku i wydatków finansowanych z tych dochodów, a także dane o przychodach i rozchodach budżetu oraz wyniku budżetu.

W części opisowej sprawozdania Burmistrz zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach, grupując wg źródeł ich powstania oraz o wydatkach budżetu w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej i wskazał ich ogólne przeznaczenie. Przedstawił łączne dane o skutkach udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń, rozłożenia na raty oraz obniżenia górnych stawek podatków. Wskazał stan zaległości oraz podjęte działania w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. W części opisowej i tabelarycznej przedstawiono szczegółowe dane o realizacji dochodów z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy oraz o realizacji dochodów z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i o poniesionych wydatkach finansowanych z tych środków. W części sprawozdania dotyczącej realizacji wydatków przedstawiono ogólne dane o rzeczowej realizacji wydatków bieżących oraz krótko omówiono realizację wydatków majątkowych. Wskazano wydatki na pomoc finansową oraz dotacje udzielone z budżetu. Omówiono realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zamówień publicznych. W sprawozdaniu, w części obejmującej gospodarkę pozabudżetową, omówiono przychody i koszty zakładów budżetowych: Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Kłodawie oraz Zarządu Budynków i Usług Komunalnych w Kłodawie.

Na podstawie informacji zamieszczonych w części opisowej i tabelarycznej Skład Orzekający ustalił, że w dz. 900 /Gospodarka komunalna i ochrona środowiska/ rozdz. 90026 /Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami/ Gmina Kłodawa pozyskała środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (WFOŚiGW) w wysokości 66.156,34 zł z przeznaczeniem na „Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kłodawa” oraz „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”. Po stronie wydatków w dz. 900 rozdz. 90026 wykazano wykonanie wydatków w wysokości 45.424,69 zł, a w objaśnieniach zamieszczonych na str. 18 wskazano, że ww. wydatki zostały w całości przeznaczone na usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest. Z powyższego wynika, że wydatki w rozdz. 90026 poniesiono w niższej wysokości niż uzyskano środki celowe z WFOŚiGW, a na tą okoliczność nie zamieszczono żadnych wyjaśnień.

4. Na stronie 18 i 21 części opisowej Burmistrz zamieścił krótką informację o przyczynach poniesienia wydatków na opłacenie odsetek (§ 4580), natomiast nie zamieścił z jakiego tytułu poniesiono wydatki dz. 900 /Gospodarka komunalna i ochrona środowiska/ rozdz. 90095 /Pozostała działalność/ § 4600 /Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych/ w kwocie 412,87 zł.
 5. Na podstawie danych umieszczonych w części tabelarycznej sprawozdania stwierdzono, iż dochody uzyskane z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykonano w wysokości 2.360.669,49 zł, a wraz ze zwrotami kosztów upomnień, odsetkami i wpływami z różnych dochodów łączne dochody w rozdz. 90002 wyniosły 2.402.879,87 zł, natomiast wydatki na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono w wysokości 2.853.686,94 zł. Z powyższych danych wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat nie pokrywają w całości wydatków poniesionych na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a różnica wynosi 450.807,07 zł. W dniu 24 listopada 2022 r. Rada Miejska w Kłodawie skorzystała z uprawnień wynikających z przepisu art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 399, z późn. zm.) i podjęła uchwałę Nr LXVI/441/2022 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych. nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- W części opisowej Burmistrz wskazał podstawowe informacje o dochodach i wydatkach związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (str. 28) w tym wskazał, iż w ramach wydatków budżetu klasyfikowanych w § 4300 sfinansowano usługi transportu i zagospodarowania odpadów oraz takie cele jak: „prowadzenie infrastruktury”, „analiza składu odpadów” i „unieszkodliwianie odpadów” bez wskazania ich związku z kosztami gospodarowania odpadami komunalnymi. Nadto zamieszczone w sprawozdaniu informacje nie pozwalają na ustalenie jakie zostały poniesione wydatki związane z utrzymaniem Punktu Selektywnej Zbiórki odpadów Komunalnych oraz czy ponoszono fakultatywne wydatki na wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz na utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.
- Skład Orzekający na podstawie danych zamieszczonych na str. 27 części opisowej sprawozdania ustalił, że do wydatków na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi doliczono wydatki na zakup sadzonek roślin w wysokości 5.325,00 zł, które wykorzystano jako element edukacyjny i dopingujący mieszkańców do odpowiedniej segregacji

odpadów w PSZOK. Skład Orzekający zwraca uwagę, że od 1 stycznia 2022 r. obowiązuje przepis w art. 4d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zamieszczony w rozdziale 2a „Obowiązki wytwórców odpadów komunalnych” o treści "Wytwórcy odpadów komunalnych są obowiązani do selektywnego zbierania wytworzonych przez siebie odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust 1", a brak przestrzegania tego przepisu skutkuje naliczeniem wyższej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokościach zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami. W ocenie Składu Orzekającego zakres informacji zamieszczony w opiniowanym sprawozdaniu odnoszących się do dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, nie obejmuje wszystkich informacji wymaganych ustawowo. Wskazując na powyższe Skład Orzekający formułuje w tej części uwagę.

6. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałaniu narkomanii wykonano w kwocie 302.816,34 zł (rozdziały 85153 i 85154), które sfinansowano z zrealizowanych dochodów z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w kwocie 294.892,89 zł (§ 0480) oraz z wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 77.714,77 zł (§ 0270). Z powyższego wynika, że poniesione wydatki były niższe od uzyskanych dochodów o kwotę 69.791,32 zł. W dniu 30 stycznia 2025 r. wprowadzono do budżetu na rok bieżący przychody wysokości 78.918,33 zł z niewykorzystanych środków z 2024 r., które przeznacza się na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Kwota ta nie obejmuje pełnej kwoty nadwyżki niewykorzystanych środków w 2024 roku i w latach ubiegłych.
7. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, iż wpłaty na izby rolnicze (§ 2850) wynosiły 40.644,8 zł, co stanowiło 1,99% wpływów z podatku rolnego oraz wykazano zobowiązania niewymagalne w wysokości 1.388,52 zł, które sfinansowano w 2025 roku.
8. Sprawozdanie uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, a zatem spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Opiniowane sprawozdanie zawiera ogólne dane o zaawansowaniu przedsięwzięć wieloletnich (str. 30-33 części opisowej). Dla niektórych zadań określono limit wydatków na 2024 rok i wykonanie wydatków, a w przypadku kilku zadań zamieszczono informacje o zakończeniu zadania lub zawarciu umowy z wykonawcą. Z podanych informacji nie wynika stopień realizacji (zaawansowania) poszczególnych zadań i trudno odczytać go ze szczerkowo podanych danych. Informacja o przedsięwzięciach wieloletnich tylko w części spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
Nadto ustalono, że w pkt 13 dot. przedsięwzięcia pn. „Budowa świetlicy wiejskiej w Rycerzewie” popełniono oczywistą omyłkę, gdyż podano informację, że „Na 2024 r. zaplanowano limit wydatków w wys. 1 000 000,00 zł i wydatkowano 390 309,96 zł”, a wydatki na to zadanie poniesiono w wysokości 992.164,34 zł (w § 6050 w wysokości 390 309,96 zł i w § 6100 w wysokości 601.854,38

zł), co wynika z informacji zamieszczonych na str. 22 części opisowej sprawozdania.

9. W sprawozdaniu stwierdzono również nieliczne uchybienia merytoryczne np.:

- w części opisowej (str. 10) w odniesieniu do dochodów w „§ 6370 Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych” (opis tego paragrafu winien brzmieć „Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych”) wskazano, że „Gmina Kłodawa otrzymała środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych dofinansowanie budowy drogi Straszków-Straszków – 2.940.000,00 zł, dofinansowanie budowy drogi Rycerzew-Podgajew 2.000.000,00 zł oraz rewitalizacji rynku w m. Kłodawa w wys. 5.000.000,00 zł.”, podczas gdy analiza części tabelarycznej sprawozdania i sprawozdania Rb-27S pozwala stwierdzić, że Gmina Kłodawa w 2024 roku uzyskała również dochody w dz. 900 rozdz. 90001 § 6370 w wysokości 2.500.000 zł z przeznaczeniem na zadanie pn. rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Pomarzanach Fabrycznych etap 2,
- w opisie dochodów zrealizowanych w § 0970 /Wpływy z różnych dochodów/ wskazano, że uzyskano „w dziale 750 wpływ odszkodowań 20 184,71 zł”, a wpływy z odszkodowań na podstawie umów klasyfikuje się w § 0950.

10. Analiza porównawcza prezentowanych danych w części tabelarycznej sprawozdania z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie Gminy na 2024 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem:

- w części opisowej /Dochody z majątku gminy/ (str.1) wykazano wpływy w §0550 w wysokości 6.123,92 zł, a w sprawozdaniu Rb-27S ww. kwotę wykonania dochodów wykazano w kwocie 6.087,23 zł,
- w części opisowej /Dochody z majątku gminy/ (str.1) wykazano dochody z najmu i dzierżawy w §0750 w kwocie 76.301,94, a w sprawozdaniu Rb-27S ww. kwotę wykonani dochodów wykazano w kwocie 86.301,94 zł
- w części opisowej /Dochody z majątku gminy/ (str.2) wykazano wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych w §0940 w kwocie 668.802,51 zł, a w sprawozdaniu Rb-27S ww. kwotę wykonani dochodów wykazano w kwocie 68.802.51 zł,
- w części opisowej /Otrzymane dotacje, subwencje i inne środki/ (str.8) wykazano dotacje celowe § 2010 rozdz. 85215 w kwocie 351.043,10 zł, a w sprawozdaniu Rb-27S ww. kwotę wykonania dochodów wykazano w kwocie 359.043,10 zł,
- w części opisowej /Otrzymane dotacje, subwencje i inne środki/ (str.8) wykazano dotacje celowe § 2030 rozdz. 85504 (plan i wykonanie) w kwocie 5.396,00 zł, a w sprawozdaniu Rb-27S ww. kwotę wykonania wykazano w kwocie 5.395,00 zł,
- w części opisowej /Dotacje pozostałe udzielone z budżetu/ (str. 21) wykazano wydatki na udzielenie dotacji w § 2310 w kwocie 81.404,11 zł, a w sprawozdaniu Rb-28S ww. kwota wykonania wynosi 80.036,73 zł,
- w części opisowej (str. 21) wykazano wydatki na pozostałe odsetki w § 4580 rozdz. 75808 w kwocie 17,66 zł, z zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S wydatki te wykazano w rozdz. 75085
- w części opisowej pt. „Zobowiązania” (str.24) wykazano zobowiązania niewymagalne w kwocie 2.546.369,78 zł, a zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S ww. zobowiązania wykazana są w kwocie 2.560.153,59 zł
- w części opisowej (str. 24) oraz w tabeli stanowiącej załącznik Nr 6 /Przychody i Rozchody/ wykazano rozchody ze spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów

(§ 992) w kwocie 485.551,68 zł, natomiast zgodnie ze sprawozdaniem RB-NDS rozchody ogółem wynoszą 740.551,68 zł i obejmują również przelewy na rachunki lokat (§ 994) w wysokości 255.000,00 zł

- II. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2024 r. W opiniowanej informacji przedstawiono dane o wartości mienia gminy będącego w ewidencji Urzędu Miejskiego w podziale na działy klasyfikacji budżetowej z podaniem danych o rodzaju i wartości mienia oraz o wysokości osiągniętych dochodach z majątku Gminy w każdym dziale bez wskazania źródła dochodów, a także dane o mieniu będącym w ewidencji podległych jednostek budżetowych w ujęciu rodzajowym z podaniem wartości mienia. Informacja obejmuje również o łącznej wartości udziałów w spółkach i spółdzielniach w wysokości 3.2687.000,00 zł bez informacji w jakich podmiotach gmina posiada udziały.

W odrębnej części przedstawiono dane o mieniu w zakładach budżetowych w podziale na środki trwałe i pozostałe środki trwałe (w ZWiK) wraz z podaniem łącznej wartości majątku z wyodrębnieniem wartości środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (w ZBiUK).

Informacja o stanie mienia nieprawidłowo obejmuje również informację o mieniu Biblioteki i Gminnego Ośrodka Kultury, które są instytucjami kultury, posiadającymi odrębną od gminy osobowość prawną.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że w środkach trwałych ujęto „plan zagospodarowania przestrzennego” o wartości 68.651,72 zł, który jest dokumentem o charakterze planistycznym uchwalanym przez Radę Miejską w formie aktu prawa miejscowego obowiązującym na obszarze gminy i nie wypełnia definicji środka trwałego.

Opiniowana informacja zawiera dane o zmianach w stanie mienia jakie nastąpiły w 2024 roku w związku z nabyciem, zbyciem, przebudową i likwidacją majątku w poszczególnych jednostkach w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. a także w związku z inwestycjami dokonanymi w 2024 roku (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji).

W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych z uchybieniami wskazanymi wyżej.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Zofia Ligocka

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.